

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

หลักเกณฑ์สำคัญบางประการของภาษีสรรพากรบางประเภท

1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- 1) บุคคลธรรมดา
- 2) ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล
- 3) ผู้ที่ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี
- 4) กองมรดกของผู้ตายที่ยังมิได้แบ่ง

1.2 เงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นเงินได้พึงประเมินที่บัญญัติไว้ตาม มาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรรวม 8 ประเภท ดังนี้ (อากรณ นารถดิลก , 2541 : 51 – 58)

เงินได้พึงประเมินนั้น คือ เงินได้ประเภทต่อไปนี้รวมตลอดถึงเงินค่าภาษีอากรที่ผู้ จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ว่าในทอดใด

(1) เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่นายจ้างให้อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า เงินที่นายจ้างชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งลูกจ้างมีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

(2) เงินได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ ไม่ว่าจะเป็น ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ค่าส่วนลด เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม บำเหน็จ โบนัส เงินค่าเช่าบ้าน เงินที่คำนวณได้จากมูลค่าของการได้อยู่บ้านที่ผู้จ่ายเงินได้ให้อยู่โดยไม่ เสียค่าเช่า เงินที่ผู้จ่ายเงินได้ชำระหนี้ใด ๆ ซึ่งผู้มีเงินได้มีหน้าที่ต้องชำระ และเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ บรรดาที่ได้เนื่องจากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงาน ให้นั้น ไม่ว่าหน้าที่หรือตำแหน่งงานหรืองานที่รับทำให้นั้นจะเป็นการประจำหรือชั่วคราว

(3) ค่าแห่งกุศลวิมล ค่าแห่งลิขสิทธิ์หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปีหรือเงินได้มีลักษณะเป็น เงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม นิติกรรมอย่างอื่น หรือคำพิพากษาของศาล

(4) เงินได้ที่เป็น

(ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ย เงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่ จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตรเลียม เฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย

ตามกฎหมายดังกล่าว หรือผลต่างระหว่างราคาไถ่ถอนกับราคาจำหน่ายตัวเงินหรือตราสาร แสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น เป็นผู้ออกและจำหน่าย ครั้งแรกในราคาต่ำกว่าราคาไถ่ถอน รวมทั้งเงินได้ที่มีลักษณะทำนองเดียวกันกับดอกเบี้ย ผล ประโยชน์หรือค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้จากการให้กู้ยืมหรือจากสิทธิเรียกร้องในหนี้ทุกชนิดไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม

(ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไรหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือกองทุนรวมหรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศ ไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรมเงิน ปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายว่าด้วย ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม เฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามกฎหมายดังกล่าว

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณเงินได้ตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่บุตรชอบด้วย กฎหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะเป็นผู้มีเงินได้ และความเป็นสามีภริยาของบิดาและมารดาได้มี อยู่ตลอดปีภาษี ให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดา แต่ถ้าความเป็นสามีภริยา มิได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้ถือว่าเงินได้ของบุตรดังกล่าวเป็นเงินได้ของบิดาหรือของมารดาผู้ใช้ อำนาจปกครอง หรือของบิดาในกรณีบิดามารดาใช้อำนาจปกครองร่วมกัน

ความในวรรคสอง ให้ใช้บังคับกับบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะซึ่ง เป็นผู้มีเงินได้ด้วยโดยอนุโลม

(ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติ บุคคล

(ง) เงินลดทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่า กำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน

(จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งตั้งจากกำไรที่ได้มาหรือ เงินที่กันไว้รวมกัน

(ฉ) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควยเข้ากัน หรือรับช่วงกัน หรือเลิกกันซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าเงินลงทุน

(ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วน หรือโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธ บัตร หรือตัวเงิน หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติ บุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้ เฉพาะซึ่งตราความเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน

(5) เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจาก

(ก) การให้เช่าทรัพย์สิน

(ข) การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน

(ค) การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

(6) เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม หรือวิชาชีพอิสระอื่นซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้

(7) เงินได้จากการรับเหมา ที่ผู้รับเหมาต้องลงทุนด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญนอกจากเครื่องมือ

(8) เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่นนอกเหนือที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (7) แล้ว

เงินค่าภาษีอากรตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทใด ไม่ว่าทอดใด หรือในปีภาษีใดก็ตาม ให้ถือเป็นเงินได้ประเภทและของปีภาษีเดียวกันกับเงินได้ที่ออกแทนให้

แต่ทั้งนี้ กฎหมายยังกำหนดยกเว้นให้เงินได้พึงประเมินอีกหลายประเภทตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 42 แห่งประมวลรัษฎากร และตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ให้เป็นเงินได้ที่ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อาทิเช่น เงินได้ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่ได้รับรวมกันทั้งสิ้นไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดปีภาษีนั้น เงินได้จากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (แต่ไม่รวมเงินได้จากการขายหุ้นกู้หรือพันธบัตร) เงินได้จากการขายหน่วยลงทุนในกองทุนรวม เงินได้ของชาวต่างชาติที่ได้จากการขายข้าวอันเกิดจากกิจกรรมที่ตนและหรือครอบครัวได้ทำเอง หรือเงินได้ของกิจการโรงเรียนราษฎร์ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ฯลฯ เป็นต้น

1.3 แหล่งเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 แห่งประมวลรัษฎากรในปีภาษีที่ผ่านมา ไม่ว่าเงินได้นั้นจะจ่ายในหรือนอกประเทศไทยก็ต้องเสียภาษีหากเข้าหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 41 แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแยกพิจารณาได้เป็น 2 กรณีต่อไปนี้ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, 2543 : 189 – 190)

(ก) กรณีแหล่งเงินได้เกิดในประเทศไทย ไม่ว่าผู้มีเงินได้นั้นจะเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยหรือไม่ก็ตาม มีหน้าที่ต้องเสียภาษีหากเงินได้นั้นเกิดเนื่องจาก

1. หน้าที่งานที่ทำในประเทศไทย หรือ

2. กิจการที่ทำในประเทศไทย หรือ
3. กิจการของนายจ้างในประเทศไทย หรือ
4. ทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

ทั้งนี้ ไม่ว่าเงินได้พึงประเมินนั้นจะจ่ายในหรือนอกประเทศไทยก็ตาม

(จ) กรณีแหล่งเงินได้เกิดนอกประเทศไทย ผู้มีเงินได้จะต้องเสียภาษีต่อเมื่ออยู่ในหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ต้องเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย
2. มีเงินได้พึงประเมินเนื่องจาก
 - 1) หน้าที่งานที่ทำในต่างประเทศ หรือ
 - 2) กิจการที่ทำในต่างประเทศ หรือ
 - 3) ทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ
3. นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทย

คำว่า “ ผู้อยู่ในประเทศไทย ” หมายถึง ผู้ที่อยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะรวมเวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปีภาษีใด ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย

ส่วนคำว่า “ ปีภาษี ” หมายถึง ปีปฏิทิน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคมถึงวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี

นอกจากนี้ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีภาษีจะมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีต่อเมื่อมีเงินได้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจำนวนแล้วจะมีภาษีต้องชำระเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม เช่น กรณีไม่มีคู่สมรสมีเงินได้พึงประเมินประเภท (1) เกิน 50,000 บาท แต่ถ้ามีคู่สมรสไม่ว่าฝ่ายเดียวหรือสองฝ่ายต้องมีเงินได้รวมกันเกิน 100,000 บาท เป็นต้น

1.4 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้นำเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีคำนวณหักด้วยค่าใช้จ่ายตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท แล้วหักด้วยค่าลดหย่อนตามรายการและตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้หักได้ ซึ่งได้แก่ ค่าลดหย่อนส่วนตัวผู้มีเงินได้ คู่สมรส บุตร เบี้ยประกันชีวิต เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่าซื้ออาคาร ๗/ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย เงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนประกันสังคม และเงินบริจาค เหลือเป็นเงินได้สุทธิเท่าใดจะนำไปคำนวณภาษีตามอัตรากำหนดต่อไป

1.5 อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นภาษีอัตราก้าวหน้า ซึ่งอัตราที่ใช้อยู่ในขณะนี้ เป็นอัตราที่กฎหมายบังคับใช้มาตั้งแต่ปีภาษี 2535 จนกระทั่งได้มีพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 352) พ.ศ. 2542 ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้สุทธิ 50,000 บาทแรก ดังนี้

บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

1) ก่อนปีภาษี 2542

เงินได้สุทธิไม่เกิน		100,000 บาท	ร้อยละ 5
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	100,000 บาท แต่ไม่เกิน	500,000 บาท	ร้อยละ 10
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	500,000 บาท แต่ไม่เกิน	1,000,000 บาท	ร้อยละ 20
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	1,000,000 บาท แต่ไม่เกิน	4,000,000 บาท	ร้อยละ 30
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	4,000,000 บาท		ร้อยละ 37

2) ตั้งแต่ปีภาษี 2542

เงินได้สุทธิไม่เกิน		50,000 บาท	ยกเว้น
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	50,000 บาท แต่ไม่เกิน	100,000 บาท	ร้อยละ 5
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	100,000 บาท แต่ไม่เกิน	500,000 บาท	ร้อยละ 10
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	500,000 บาท แต่ไม่เกิน	1,000,000 บาท	ร้อยละ 20
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	1,000,000 บาท แต่ไม่เกิน	4,000,000 บาท	ร้อยละ 30
เงินได้สุทธิตัวส่วนที่เกิน	4,000,000 บาท		ร้อยละ 37

2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

2.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ด้วย ดังนี้

- 1) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่
 - ก. บริษัท จำกัด
 - ข. บริษัทมหาชน จำกัด
 - ค. ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ง. ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่เข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

ก. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น เข้ามากระทำการในประเทศไทย

ข. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย

ค. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย และกิจการที่กระทำนั้นเป็นกิจการขนส่งระหว่างประเทศ

ง. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่ได้รับเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

จ. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้เข้ามาทำกิจการในประเทศไทยโดยตรง แต่มีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทนหรือผู้มาทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย

3) กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางค้าหรือหากำไร โดย

ก. รัฐบาลต่างประเทศ

ข. องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ

ค. นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

4) กิจการร่วมค้า (Joint Venture) ได้แก่ กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือหากำไรระหว่างบุคคลดังต่อไปนี้

ก. บริษัทกับบริษัท

ข. บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ค. ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ง. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา

จ. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับคณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล

ฉ. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนสามัญ

ช. บริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับนิติบุคคลอื่น

5) มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศล

6) นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นบริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร

2.2 นิติบุคคลที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

นิติบุคคลที่ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ คือ นิติบุคคลอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวไว้ใน 2.1 และเฉพาะที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม องค์การของรัฐบาล หรือสหกรณ์ นอกจากนี้ยังมีนิติบุคคลอีกบางประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษีตามบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ ได้แก่

- ก. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจหรือทางเทคนิค ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ
- ข. บริษัทจำกัดที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- ค. บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
- ง. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่อยู่ในประเทศที่มีอนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศไทย ตามเงื่อนไขที่กำหนดในอนุสัญญาแต่ละประเทศ

2.3 ฐานภาษี การคำนวณภาษี และอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล จะมีการจัดเก็บแตกต่างกันตามฐานที่ใช้ในการคำนวณภาษีรวม 4 กรณี คือ

1) ฐานกำไรสุทธิ เป็นฐานภาษีที่สำคัญที่สุด โดยนิติบุคคลเกือบทั้งหมดจะต้องเสียภาษีจากฐานนี้ ซึ่งมีปัญหาสำคัญที่การคำนวณกำไรสุทธิที่ถูกต้องและครบถ้วนตามความเป็นจริงของกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ๆ (คือ รอบระยะเวลา 12 เดือน โดยจะเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้) โดยจะต้องนำรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร

มาตรา 65 ทวิ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณหักค่าเสื่อมและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน การตีราคาทรัพย์สินหรือสินค้า การจำหน่ายหนี้สูญ ฯลฯ เป็นต้น

มาตรา 65 ตริ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์รายจ่ายต้องห้ามนำมาคำนวณเป็นรายจ่ายทางภาษี คือ หักเป็นรายจ่ายได้เฉพาะที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ซึ่งได้แก่ รายจ่ายเงินสำรองต่าง ๆ รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว ๆ รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน

เงินค่ารับรองหรือค่าบริการ ฯลฯ เป็นต้น

การคำนวณรายได้และรายจ่ายดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้ใช้เกณฑ์สิทธิ ซึ่งหมายถึงให้นำรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้จะยังมีได้รับหรือยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเพื่อหากำไรสุทธิของกิจการ

เมื่อได้กำไรสุทธิที่คำนวณเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมายแล้วให้นำไปคำนวณภาษีโดยคุณด้วยอัตราภาษีในอัตราร้อยละ 30 เป็นภาษีที่ต้องชำระ สำหรับกิจการวิเทศนกิจ ลดเหลือร้อยละ 10 และหากคำนวณรายได้และรายจ่ายตามเกณฑ์แล้วปรากฏผลขาดทุนสุทธินิติบุคคลนั้นก็ไม่ต้องเสียภาษี

อนึ่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 394) พ.ศ. 2545 ลดอัตราภาษีจากฐานกำไรสุทธิให้แก่นิติบุคคลที่เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกินห้าล้านบาท โดยให้เสียภาษีสำหรับกำไรสุทธิ 1 ล้านบาทแรกในอัตราร้อยละ 20 และกำไรสุทธิ 2 ล้านบาทถัดไปในอัตราร้อยละ 25 นอกเหนือจากนี้คิดอัตราร้อยละ 30 ตามปกติ ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับกับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นไป เพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการลงทุนในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้นและจะทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวยิ่งขึ้น

2) ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่าย นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีจากฐานนี้ คือ กิจการขนส่งระหว่างประเทศที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศ และมูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการแล้วมีรายได้ โดยคำนวณภาษีตามอัตราดังนี้

ก) กรณีกิจการขนส่งรับขนคนโดยสาร ให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 3 ของรายได้ที่เกิดจากค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บในประเทศไทยก่อนหักรายจ่ายใด ๆ

ข) กรณีกิจการขนส่งรับขนของ ให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 3 ของรายได้ที่เกิดจากค่าระวาง ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บไม่ว่าในหรือนอกประเทศไทยก่อนหักรายจ่ายใด ๆ

ค) กรณีมูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการมีรายได้

(1) เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ฯ ตามประเภทที่ 8 ให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 2 ของรายได้ก่อนหักรายจ่าย

(2) เงินได้อื่น ๆ นอกจาก (1) ให้เสียอัตราร้อยละ 10 ของรายได้ก่อนหัก
รายจ่าย

(3) รายได้ของมูลนิธิสมาคมที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา 65 ทวิ
(13) แห่งประมวลรัษฎากร คือ

3.1 ค่าลงทะเบียนหรือค่าบำรุงที่ได้รับจากสมาชิก

3.2 เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการรับบริจาค

3.3 เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการให้โดยเสนาหา

3) **ฐานเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย** นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีจากฐานนี้
คือ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่มีได้ประกอบกิจ
การในประเทศไทย และได้รับเงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่าย
จากหรือในประเทศไทย ต้องเสียภาษีโดยวิธีการให้ผู้จ่ายเงินได้หักภาษีไว้ตามอัตราที่กำหนด
ภาษีที่หักไว้จะถือเป็นภาษีที่เสียเสร็จสิ้นเด็ดขาดเป็นรายครั้งไป อัตราภาษีที่ให้หักแตกต่างกัน
กัน 2 กรณี ดังนี้

ก) เงินได้พึงประเมินเฉพาะมาตรา 40 (4) (ข) ซึ่งเป็นเงินได้ประเภทเงินปันผล
ให้คำนวณหักในอัตราร้อยละ 10

ข) เงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (4) ที่เหลือและประเภทอื่น ๆ ที่กล่าวข้างต้น ให้
คำนวณหักในอัตราร้อยละ 15

4) **ฐานการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย** นิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษี
จากฐานนี้ คือ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีการจำหน่ายเงินกำไร หรือเงินประเภท
อื่นใดที่กันไว้จากกำไร หรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไร ออกไปจากประเทศไทย ให้เสียภาษีโดย
หักจากจำนวนเงินที่จำหน่ายในอัตราร้อยละ 10

3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

3.1 **ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม** คือ ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทาง
ธุรกิจหรือวิชาชีพเป็นปกติธุระ และผู้นำเข้าสินค้า ไม่ว่าจะประกอบกิจการในรูปบุคคลธรรมดา
คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีหรือนิติบุคคล หรือนิติบุคคลใด ๆ หากมีรายรับจากกิจการ
เกินกว่า 1.2 ล้านบาทต่อปี ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเพื่อ
เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน และคำนวณภาษีที่ต้องเสียจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ หรือ
หากมีเงินได้ยังไม่เกินกว่าเกณฑ์ดังกล่าว แต่ประสงค์จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบ

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็กระทำได้ และมีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีตามแบบ ภ.พ. 30 แต่สำหรับผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะบางกรณีจะยื่นแบบแสดงรายการอื่นตามที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นกรณีไป

ในอดีต เคยมีผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มอีกกรณีหนึ่งที่มีมูลค่าของฐานภาษี (รายรับ) จากการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเกินกว่า 600,000 บาทแต่ไม่เกิน 1,200,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 1.5 จากรายรับในแต่ละเดือนภาษีด้วยแบบแสดงรายการ ภ.พ. 31 ส่วนผู้ประกอบการที่มีรายรับต่ำกว่า 600,000 บาทต่อปีจัดเป็นกิจการขนาดย่อมที่ยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับมาตั้งแต่เริ่มใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2535 จนกระทั่งรัฐบาลโดยกระทรวงการคลังได้มีมาตรการภาษี 31 มีนาคม 2542 กำหนดมาตรการภาษีที่สำคัญหลายประการเพื่อมุ่งหวังที่จะกระตุ้นอุปสงค์มวลรวมของประเทศที่กำลังอยู่ในภาวะตกต่ำให้ขยายตัวขึ้น หนึ่งในมาตรการนี้ก็คือการยกเลิกหลักเกณฑ์การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 1.5 จากรายรับเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดย่อมให้สามารถมีกำลังในการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่แรงงานที่ว่างงานจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศในช่วงเวลานั้น

- ผู้ประกอบการที่ไม่ต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- 1) ผู้ประกอบการที่มีรายรับจากการขายสินค้าหรือให้บริการไม่เกิน 1.2 ล้านบาทต่อปี
- 2) ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย
- 3) ผู้ประกอบการที่ให้บริการจากต่างประเทศ และได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร
- 4) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรและเข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด
- 5) ผู้ประกอบการอื่นตามที่อธิบดีจะประกาศกำหนดเมื่อมีเหตุอันสมควร

- ผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย แต่สามารถขอลดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้

- 1) ผู้ประกอบกิจการขายพืชผลทางการเกษตร สัตว์ไม่ว่ามีชีวิตหรือไม่มีชีวิต ปุ๋ย

ปลาปน อาหารสัตว์ ยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน ฯลฯ

- 2) ผู้ประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการซึ่งไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมาย และมีรายรับไม่เกิน 1.2 ล้านบาทต่อปี ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น
- 3) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร โดยอากาศยาน
- 4) การส่งออกของผู้ประกอบการในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 5) การให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อในราชอาณาจักร

3.2 กิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม กฎหมายกำหนดประเภทกิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ดังต่อไปนี้

- 1) การขายสินค้าหรือให้บริการของผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 1.2 ล้านบาทต่อปี
 - 2) การขายพืชผลทางการเกษตรภายในประเทศ เช่น ข้าว ข้าวโพด ปอ มันสำปะหลัง ผักและผลไม้ เป็นต้น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 28 / 2535 ฯ)
 - 3) การขายสัตว์ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตภายในประเทศ เช่น โค กระบือ ไก่หรือเนื้อสัตว์ กุ้ง ปลา เป็นต้น (คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 29 / 2535 ฯ)
 - 4) การขายปุ๋ย
 - 5) การขายปลาปน อาหารสัตว์
 - 6) การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุง รักษา ป้องกันทำลายหรือกำจัดศัตรูหรือโรคของพืชและสัตว์
 - 7) การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน
- ผู้ประกอบการตาม 1 – 7 จะเลือกเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มก็ได้ ดังที่กล่าวแล้ว
- 8) การนำเข้าสินค้าตาม 2 ถึง 7
 - 9) การให้บริการการศึกษาของสถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
 - 10) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร ไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศ อย่างไรก็ดี หากเป็นการให้บริการขนส่งโดยอากาศยาน และการให้บริการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ ผู้ประกอบการมีสิทธิเลือกเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มได้

- 11) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศทางบกและทางเรือ ซึ่งมีใช้เรือเดินทะเล
- 12) การให้บริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลทางราชการและเอกชน
- 13) การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์
- 14) การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น
- 15) การให้บริการประกอบโรคศิลปะ การสอบบัญชี การว่าความ
- 16) การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ
- 17) การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรม ในสาขาและลักษณะการประกอบกิจการที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี
- 18) การให้บริการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งต้องมีลักษณะการประกอบกิจการตามที่กรมสรรพากรกำหนด คือ ต้องเป็นการวิจัยหรือบริการทางวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และสาขาสังคมศาสตร์ แต่ต้องมีใช้เป็นการกระทำในทางธุรกิจ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือเป็นคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หรือมูลนิธิ
- 19) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน
- 20) การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์
- 21) การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบริการที่เป็นการพาณิชย์ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นการหารายได้ หรือผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการสาธารณูปโภคหรือไม่ก็ตาม
- 22) การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐโดยไม่หักรายจ่าย
- 23) การขายสินค้าหรือการให้บริการเพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือการสาธารณกุศลภายในประเทศ ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น
- 24) การบริจาคมสินค้าให้แก่สถานพยาบาล และสถานศึกษาของทางราชการ หรือให้แก่องค์การหรือสถานสาธารณกุศล หรือสถานพยาบาลและสถานศึกษาอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- 25) การขายบุหรี่ ซิกาเรต ที่ผลิตโดยโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ซึ่งผู้ขายเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
- 26) การขายสลากกินแบ่งของรัฐบาล สลากออมสินของรัฐบาล และสลากบำรุงสภากาชาดไทย
- 27) การขายแสดมปีปรมณีย์ แสดมปีอากร หรือแสดมปีอื่นของรัฐบาล องค์การของรัฐบาล หรือองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เฉพาะที่ยังไม่ได้ใช้ในราคาที่ไม่เกิน

มูลค่าที่ตราไว้

28) การให้บริการสี่ขา

3.3 หน้าที่ของผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

- 1) เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ และออกใบกำกับภาษี เพื่อเป็นหลักฐานในการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 2) จัดทำรายงานตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ รายงานภาษีขาย รายงานภาษีซื้อ และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ
- 3) ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตามแบบ ภ.พ. 30

3.4 การออกใบกำกับภาษี

ใบกำกับภาษี คือ เอกสารหลักฐานสำคัญ ซึ่งผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจะต้องจัดทำและออกให้กับผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการทุกครั้งที่มีการขายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงมูลค่าของสินค้าหรือบริการและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการในแต่ละครั้ง โดยใบกำกับภาษีจะมี 2 ชนิด คือ ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปและใบกำกับภาษีอย่างย่อ รายละเอียดในใบกำกับภาษีและประเภทกิจการที่มีหน้าที่จัดทำใบกำกับภาษีแต่ละชนิด จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ยังมีเอกสารอื่นที่ถือว่าเป็นใบกำกับภาษีด้วย คือ ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ใบเสร็จรับเงินที่ส่วนราชการออกให้ในการขายทอดตลาด ใบเสร็จรับเงินของกรมศุลกากรหรือกรมสรรพสามิตรวมทั้งใบเสร็จรับเงินของกรมสรรพากรเอง เฉพาะส่วนที่เป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม

การจัดทำใบกำกับภาษี ต้องจัดทำอย่างน้อย 2 ฉบับ คือ ต้นฉบับที่ต้องส่งมอบให้ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ และสำเนาที่ผู้ประกอบการต้องเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานประกอบการลงรายงานภาษี เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันที่ทำการรายงาน

การส่งมอบใบกำกับภาษีในกรณีเป็นการขายสินค้า ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องออกใบกำกับภาษีพร้อมทั้งส่งมอบให้ผู้ซื้อสินค้าในทันทีที่มีการส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ส่วนกรณีของการให้บริการ ผู้ประกอบการจดทะเบียนต้องออกใบกำกับภาษีพร้อมทั้งส่งมอบให้ผู้รับบริการในทันทีที่ได้รับชำระค่าบริการ

สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ ต้องเรียกใบกำกับภาษีจากผู้ประกอบการจดทะเบียนอื่น ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือให้บริการ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยจะต้องเป็นต้นฉบับของใบกำกับภาษีชนิดเต็มรูป และหาก

ผลการคำนวณภาษีปรากฏว่าภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ถือเป็นเครดิตภาษี ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีสิทธินำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนภาษีถัดจากเดือนภาษีที่เกิดเครดิตภาษีนั้น และหากในเดือนภาษีที่นำเครดิตภาษีไปชำระยังมีเครดิตภาษีคงเหลืออยู่อีก ก็มีสิทธินำไปชำระภาษีในเดือนภาษีถัดไปได้ แต่หากไม่ใช้สิทธินำเครดิตภาษีที่เหลือไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนถัดไป ก็มีสิทธิขอคืนได้ภายใน 3 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการภาษีสำหรับเดือนภาษีนั้น

3.5 ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี ได้แก่

- 1) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ
- 2) ผู้ขายทอดตลาดที่มีส่วนราชการ ซึ่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน
- 3) ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการจดทะเบียนในราชอาณาจักร
- 4) ตัวแทนในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการจดทะเบียนนอกราชอาณาจักร
- 5) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และเข้ามาประกอบกิจการขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว
- 6) ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่ถูกจัดซื้อออกจากทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือถูกสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จะอนุญาตให้ออกใบกำกับภาษีต่อไปเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการตาม 2) – 6) ที่จะมีสิทธิออกใบกำกับภาษี มีเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ในแต่ละกรณี
- 7) ผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ได้แจ้งขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและได้รับอนุมัติให้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อในแต่ละเดือนภาษี

4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ

4.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ ผู้ที่ประกอบกิจการประเภทที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการในรูปแบบบุคคลธรรมดา นิติบุคคล องค์การของรัฐบาล สหกรณ์ หรือองค์กรอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล และในกรณีที่เป็นผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร ให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประกอบกิจการรวม

ตลอดถึงลูกจ้าง ตัวแทน หรือผู้ทำการแทน ซึ่งมีอำนาจในการจัดการแทนโดยตรงหรือโดยปริยายที่อยู่ในราชอาณาจักร เป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีร่วมกับผู้ประกอบการด้วย ในการเข้าสู่ระบบภาษีธุรกิจเฉพาะ ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะภายใน 30 วันนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ และมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีด้วยแบบ ภ.ธ. 40

4.2 กิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ การประกอบกิจการต่อไปนี้ในราชอาณาจักร โดยกิจการนั้นไม่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ

- 1) การธนาคาร ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ หรือกฎหมายเฉพาะ
- 2) การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
- 3) การรับประกันชีวิต ตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต
- 4) การรับจํานำ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงรับจํานำ
- 5) การประกอบกิจการโดยปกติเชิงธนาคารพาณิชย์ เช่น การให้กู้ยืมเงิน คำประกัน แลกเปลี่ยนเงินตรา ออก เชื้อ หรือขายตั๋วเงิน หรือรับส่งเงินไปต่างประเทศด้วยวิธีต่าง ๆ
- 6) การขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร ไม่ว่าจะอสังหาริมทรัพย์นั้นจะได้มาโดยวิธีใดก็ตาม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชกฤษฎีกา ฯ (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541 ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป
- 7) การขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในตลาดหลักทรัพย์
- 8) การประกอบกิจการอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ได้แก่ กิจการซื้อและขายคืนหลักทรัพย์ ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจแฟ็กเตอริง

คำว่า “ธุรกิจแฟ็กเตอริง” หมายความว่า ธุรกิจที่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการตกลงจะโอนทรัพย์สินที่จะได้รับจากการชำระหนี้ เนื่องจากการขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างตนกับลูกหนี้ของตนให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจแฟ็กเตอริง โดยผู้ประกอบการธุรกิจแฟ็กเตอริงตกลงจะให้สินเชื่อ ซึ่งรวมถึงการให้กู้ยืมและการทวงจ่ายแก่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการ และรับที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก) จัดให้มีบัญชีทรัพย์สินที่จะได้รับการชำระหนี้

- ข) เรียกเก็บทรัพย์สินที่จะได้รับจากการชำระหนี้
- ค) รับผิดชอบในหนี้ที่ลูกหนี้ของผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการผิดนัด

4.3 กิจกรรมที่ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 2) กิจกรรมของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 3) กิจกรรมของสหกรณ์ออมทรัพย์เฉพาะการให้กู้ยืมแก่สมาชิกหรือแก่สหกรณ์ออมทรัพย์อื่น
- 4) กิจกรรมของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 5) กิจกรรมของการเคหะแห่งชาติ เฉพาะการขายหรือให้เช่าซื้ออสังหาริมทรัพย์
- 6) กิจกรรมรับจำนำของกระทรวง ทบวง กรม และราชการส่วนท้องถิ่น
- 7) กิจกรรมขายหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 8) กิจกรรมของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- 9) กิจกรรมของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
- 10) กิจกรรมของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- 11) กิจกรรมของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- 12) กิจกรรมขององค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
- 13) กิจกรรมของบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน
- 14) กิจกรรมของนิติบุคคลเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์บางกรณี
- 15) กิจกรรมของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นในส่วนที่เกี่ยวกับการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์บางกรณี
- 16) กิจกรรมของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน เฉพาะการประกอบกิจการโดยปกติเชิงธนาคารพาณิชย์และการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร
- 17) กิจกรรมของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย
- 18) กิจกรรมของการเคหะแห่งชาติ เฉพาะการให้กู้ยืมเงินตามโครงการพัฒนาถนนในเมือง

19) กิจการของสหกรณ์ประเภทสหกรณ์บริการซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่สมาชิก ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

20) กิจการของสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

21) กิจการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางการค้าหรือหากำไรเนื่องจาก การรับได้อสังหาริมทรัพย์จากการขายฝาก และการขายอสังหาริมทรัพย์ภายหลังการไถ่จากการขายฝากที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

22) การขายอสังหาริมทรัพย์ขององค์การบริหารสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์หรือบริษัทจำกัด ที่จัดตั้งเป็นไปตามหลักเกณฑ์

23) การขายอสังหาริมทรัพย์ของผู้ประกอบกิจการให้แก่องค์กรฯ หรือบริษัทจำกัด ตามข้อ 22

4.4 ฐานภาษีและอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฐานภาษีสำหรับภาษีธุรกิจเฉพาะ ได้แก่ รายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ที่ผู้ประกอบกิจการได้รับหรือพึงได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการ

“รายรับ” หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์ใด ๆ อันมีมูลค่าที่ผู้ประกอบกิจการได้รับหรือพึงได้รับ ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร อันเนื่องมาจากการประกอบกิจการ

การคำนวณภาษีธุรกิจเฉพาะ คำนวณโดยรายรับตามฐานภาษีแต่ละประเภทกิจการคูณด้วยอัตราภาษีที่กำหนดในแต่ละประเภท เป็นจำนวนภาษีธุรกิจเฉพาะ แล้วคำนวณภาษีท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 รวมเป็นภาษีทั้งสิ้นที่ต้องชำระตามแบบ ภ.ร. 40 ฐานภาษีและอัตราภาษีที่กำหนดแต่ละประเภทกิจการเป็นดังนี้

5. อากรแสตมป์

5.1 ตราสารที่ต้องเสียอากรแสตมป์

อากรแสตมป์ เป็นภาษีอากรที่จัดเก็บจากการกระทำตราสาร

คำว่า “กระทำ” หมายถึง การลงลายมือชื่อตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คำว่า “ตราสาร” ตามประมวลรัษฎากรหมายถึง เอกสารที่ต้องเสียอากรแสตมป์ตามที่กำหนดไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด 28 ลักษณะตราสาร

5.2 ผู้มีหน้าที่เสียอากรแสตมป์ ได้แก่

- 1) บุคคลตามที่ระบุไว้ในช่องที่ 3 ของบัญชีอัตราอากรแสตมป์ เช่น ผู้ให้เช่า ผู้โอน ผู้ให้กู้ ฯลฯ
- 2) ถ้าตราสารทำขึ้นนอกประเทศ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ทรงตราสารคนแรกในประเทศเป็นผู้เสียอากรใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับตราสารนั้น หากไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้ทรงคนใดคนหนึ่งต้องเสียอากร แล้วจึงยื่นตราสารเพื่อให้จ่ายเงิน รับรอง สลักหลัง โอน หรือถือเอาประโยชน์ได้
- 3) ตัวเงินที่ยื่นให้ชำระเงินมิได้ปิดแสตมป์บริบูรณ์ ผู้รับตัวจะเสียอากรและใช้สิทธิไล่เบี้ยจากผู้มีหน้าที่เสียอากร หรือหักค่าอากรจากเงินที่จะชำระก็ได้
- 4) ผู้มีหน้าที่เสียอากรตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์ อาจตกลงให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้เสียอากรแทนตนก็ได้ เว้นแต่กรณีตาม 2.

5.3 การยกเว้นอากร

นอกจากตราสารที่ระบุยกเว้นไว้ในบัญชีอัตราอากรแสตมป์แล้ว ยังมีกรยกเว้นให้แก่หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งตามประมวลรัษฎากร พระราชกฤษฎีกา คำสั่งหัวหน้าคณะปฏิบัติ และกฎหมายอื่น ๆ อีก เช่น องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น สภาอากาศไทย วัด วาอารามและองค์กรศาสนาใด ๆ ในประเทศที่เป็นนิติบุคคล ผู้ประกอบการขนส่งเฉพาะการรับเงินที่เป็นค่ารับขนส่งคนโดยสาร สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน รัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น การท่าเรือ การรถไฟ องค์กรโทรศัพท์ ฯลฯ เป็นต้น

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าธรรมเนียม	ผู้ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม	ผู้ต้องชดเชยค่าธรรมเนียม
<p>1.เช่าที่ดิน โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ใช้อื่น หรือแพ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาทหรือเศษ ของ 1,000 บาทแห่งค่าเช่าหรือเงิน กินเปล่า หรือทั้งสองอย่างรวมกัน ตลอดอายุการเช่า <u>หมายเหตุ</u> (1) ถ้าสัญญาเช่ามิได้กำหนดอายุ การเช่า ให้ถือว่ามิได้กำหนด 3 ปี (2) ถ้าสัญญาเช่าฉบับใดครบกำหนด อายุการเช่า หรือครบกำหนด 3 ปีตาม (1) แล้ว ผู้เช่ายังคงครอบครองทรัพย์สินอยู่ และผู้ให้เช่ารู้ความนั้นแล้วไม่ทักท้วง ทั้งมิได้ทำสัญญาใหม่ ให้ถือว่าสัญญา เช่าเดิมนั้น ได้เริ่มทำกันใหม่โดยไม่มี กำหนดอายุการเช่า และต้องเสียอากร ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ถือว่าเริ่ม ทำสัญญาใหม่นั้น <u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u> เช่าทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องคิด นำแสตมป์
<p>2. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ พันธบัตรและ ใบรับรองหนี้ ซึ่งบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือองค์การใด ๆ เป็น ผู้ออก คิดตามราคาหุ้นที่ชำระแล้วหรือตาม ราคาในตราสาร แล้วแต่อย่างใดจะ มากกว่า ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษของ 1,000 บาท <u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u></p> <p>ก. โอนพันธบัตรของรัฐบาลไทย ข. โอนใบหุ้น ใบหุ้นกู้ และใบ รับรองหนี้ ซึ่งสหกรณ์การเกษตร เป็นผู้ออก</p>	1 บาท	ผู้โอน	ผู้รับโอน
<p>3. เช่าซื้อทรัพย์สิน ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือเศษ ของ 1,000 บาทแห่งราคาทั้งหมด <u>ยกเว้น ไม่ต้องเสียอากร</u> เช่าซื้อทรัพย์สินใช้ในการทำนา ไร่ สวน</p>	1 บาท	ผู้ให้เช่า	ผู้เช่า
<p>4. จ้างทำของ ทุกจำนวนเงิน 1,000 บาทหรือเศษของ 1,000 บาทแห่งสินจ้างที่กำหนดไว้</p>	1 บาท	ผู้รับจ้าง	ผู้รับจ้าง

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องจัด นำแสตมป์
<p><u>หมายเหตุ</u></p> <p>(1) ถ้าในเวลากระทำสัญญาจ้างทำของ ไม่ทราบจำนวนสินค้าว่าเป็นราคาเท่าใด ให้ประมาณจำนวนสินค้าตามสมควร แล้วเสียอากรตามจำนวนสินค้าที่ประมาณนั้น</p> <p>(2) ถ้ามีการรับเงินสินค้าเป็นคราวๆ และอากรที่เสียไว้เดิมยังไม่ครบ ให้เสียอากรเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่ต้องเสียทุกครั้งในทันทีที่มีการรับเงิน</p> <p>(3) เมื่อการรับจ้างทำของได้สิ้นสุดลงแล้ว และปรากฏว่าได้เสียอากรเกินไป ให้ขอคืนตามมาตรา 122 ได้</p> <p><u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u></p> <p>สัญญาที่ทำขึ้นนอกประเทศไทย และการปฏิบัติตามข้อสัญญานั้นมิได้ทำในประเทศไทย</p> <p>5. กู้ยืมเงินหรือการตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร</p> <p>ทุกจำนวนเงิน 2,000 บาทหรือเศษของ 2,000 บาทแห่งยอดเงินให้กู้ยืม หรือตกลงให้เบิกเงินเกินบัญชี</p> <p>ค่าอากรตามลักษณะแห่งตราสารนี้ เมื่อคำนวณแล้วถ้าเกิน 10,000 บาท</p>	1 บาท	ผู้ให้กู้	ผู้กู้

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากรแสตมป์	ผู้ที่ต้องเสียอากร	ผู้ที่ต้อง जिิดนำแสตมป์
<p>ให้เสีย 10,000 บาท</p> <p><u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u></p> <p>การกู้ยืมเงินซึ่งสมาชิกกู้ยืมจากสหกรณ์หรือสหกรณ์กู้ยืมจากสหกรณ์หรือจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร</p>			
<p>6. กรมธรรม์ประกันภัย</p> <p>(ก) กรมธรรม์ประกันวินาศภัย</p> <p>ทุก 250 บาท หรือเศษของ 250 บาท</p> <p>แห่งเบี้ยประกันภัย</p>	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน
<p>(ข) กรมธรรม์ประกันชีวิต</p> <p>ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาทแห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย</p> <p>(ค่าอากรแสตมป์สำหรับตราสารกรมธรรม์ประกันชีวิต ถ้ามีจำนวนสูงกว่า 20 บาทให้ลดเหลือ 20 บาท ดูประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 155 ลงวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2515 ข้อ 7 ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน 2515 เป็นต้นไป)</p>	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน
<p>(ค) กรมธรรม์ประกันภัยอื่น ๆ</p> <p>ทุก 2,000 บาทหรือเศษของ 2,000 บาทแห่งจำนวนเงินที่เอาประกันภัย</p>	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
(ง) กรมธรรม์เงินปี ทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาทแห่งต้นทุนเงินปีนั้น หรือถ้าไม่ ปรากฏต้นทุน ให้คิดทุก 2,000 บาท หรือเศษของ 2,000 บาท แห่ง 33 1/3 เท่าของรายได้ประจำปี	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน
(จ) กรมธรรม์ประกันภัยซึ่งผู้รับ ประกันภัยนำไปให้ผู้อื่นประกันอีก ต่อหนึ่ง	1 บาท	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน
(ฉ) บันทึกการต่ออายุกรมธรรม์ ประกันภัยเดิม <u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u>	กึ่งอัตราซึ่ง เรียกเก็บ	ผู้รับประกันภัย	ผู้รับประกัน
(ค) การประกันภัยสัตว์พาหนะซึ่ง ใช้ในการเกษตรกรรม	สำหรับ กรมธรรม์		
(ข) บันทึกประกันภัยหรือกรมธรรม์ ประกันภัยชั่วคราว ซึ่งรับรองจะออก กรมธรรม์ประกันภัยตัวจริง แต่ถ้าผู้ ทรงจะเรียกร่องเอาสิทธิอย่างอื่นนอก จากให้ส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย	เดิม		

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องปิด หน้าแสตมป์
<p>ตัวจริงแล้ว ต้องปิดแสตมป์เสียก่อน เช่นเดียวกับที่จะต้องปิดสำหรับประกันภัยตัวจริง</p> <p>7. ใบมอบอำนาจ คือใบตั้งตัวแทน ซึ่งมีได้กระทำในรูปลักษณะตราสาร สัญญา รวมทั้งใบตั้งอนุญาตตุลาการ</p> <p>(ก) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียว หรือหลายคนกระทำการครั้งเดียว</p> <p>(ค) มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียว หรือหลายคนร่วมกระทำการมากกว่าครั้งเดียว</p> <p>(ง) มอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำกิจการแยกกันได้ ถัดตามรายตัวบุคคลที่รับมอบคนละ</p> <p>หมายเหตุ ถ้าผู้มอบอำนาจมีหลายคน แต่มิได้เป็นผู้มีอำนาจร่วมกัน แล้วมอบอำนาจในตราสารฉบับเดียวกัน ต้องติดตามรายตัวบุคคลผู้มอบคนหนึ่งเป็นเรื่องหนึ่ง ตามมาตรา 108</p>	<p>10 บาท</p> <p>30 บาท</p> <p>30 บาท</p> <p>30 บาท</p>	<p>ผู้มอบ</p> <p>ผู้มอบ</p> <p>ผู้มอบ</p> <p>ผู้มอบ</p>	<p>ผู้รับมอบ</p> <p>ผู้รับมอบ</p> <p>ผู้รับมอบ</p> <p>ผู้รับมอบ</p>

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร ค่าธรรมเนียม	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้อง ยื่นค่าธรรมเนียม
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร			
(1) ใบแต่งตั้งนายและใบมอบอำนาจ ซึ่งทนายความให้แก่เสมียนของตน เพื่อเป็นตัวแทนดำเนินคดีในศาล			
(2) ใบมอบอำนาจให้โอนหรือให้กระ ทำการใด ๆ เกี่ยวกับสัตว์พาหนะตาม กฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ			
(3) ใบมอบอำนาจให้รับเงินหรือสิ่ง ของแทน	10 บาท	ผู้มอบ	ผู้รับมอบ
(4) ใบมอบอำนาจซึ่งสหกรณ์เป็นผู้ มอบและใบมอบอำนาจตั้งสหกรณ์ เป็นตัวแทนจัดการให้สหกรณ์ได้รับ สิทธิในอสังหาริมทรัพย์	30 บาท	ผู้มอบ	ผู้รับมอบ
8. ใบมอบฉันทะสำหรับให้ลงมติในที่ ประชุมของบริษัท			
(ก) มอบฉันทะสำหรับการประชุม ครั้งเดียว	20 บาท	ผู้มอบฉันทะ	ผู้รับมอบฉันทะ
(ข) มอบฉันทะสำหรับการประชุม มากกว่าครั้งเดียว	100 บาท	ผู้มอบฉันทะ	ผู้รับมอบฉันทะ
9. (1) ตัวแลกเงินหรือตราสารทำนอง เดียวกันที่ใช้อย่างตัวแลกเงิน ฉบับละ			
	30 บาท	ผู้ส่งจ่าย	ผู้ส่งจ่าย

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าธรรมเนียม	ผู้ที่ต้องเสียค่าธรรมเนียม	ผู้ที่ต้องชำระค่าธรรมเนียม
<p>(5) ตั๋วสัญญาใช้เงินหรือตราสารทำนองเดียวกันที่ใช้อย่างตั๋วสัญญาใช้เงิน ฉบับละ ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม</p> <p>ถ้าตั๋วออกเป็นสำรับ และฉบับแรกในสำรับนั้นปิดสมุดบัญชีบริบูรณ์แล้ว ฉบับอื่น ๆ ไม่ต้องปิดอีกแต่ต้องสลักหลังฉบับนั้น ๆ ไว้ว่า “ได้เสียค่าธรรมเนียมแล้ว”</p>	3 บาท	ผู้ออกตั๋ว	ผู้ออกตั๋ว
<p>10. บิลออฟแลติง</p> <p><u>หมายเหตุ</u></p> <p>ถ้าออกเป็นสำรับ ให้ปิดสมุดบัญชีตามอัตราทุกฉบับ</p>	2 บาท	ผู้กระทำตราสาร	ผู้กระทำตราสาร
<p>11.(1) ใบหุ้น หรือใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ ของบริษัท สมาคม คณะบุคคล หรือองค์การใด ๆ</p> <p>(6) พันธบัตรของรัฐบาลใด ๆ ที่ขายในประเทศไทย</p> <p>ทุกจำนวนเงิน 100 บาท หรือเศษของ 100 บาท</p>	5 บาท	ผู้ทรงตราสาร	ผู้ทรงตราสาร
	1 บาท	ผู้ทรงตราสาร	ผู้ทรงตราสาร

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบรับรองหนี้ ของสหกรณ์			
12. เช็ค หรือหนังสือคำสั่งใด ๆ ซึ่งใช้ แทนเช็ค ฉบับละ	3 บาท	ผู้สั่งจ่าย	ผู้สั่งจ่าย
13. ใบรับฝากเงินประเภทประจำของ ธนาคารโดยมีดอกเบีย	5 บาท	ผู้รับฝาก	ผู้รับฝาก
14. เลตเตอร์ออฟเครดิต (ก) ออกในประเทศไทย เงินต่ำกว่า 10,000 บาท	20 บาท	ผู้ออกตราสาร	ผู้ออกตราสาร
เงินตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป	30 บาท	ผู้ออกตราสาร	ผู้ออกตราสาร
(ข) ออกในต่างประเทศและให้ ชำระเงินในประเทศไทย คราวละ	20 บาท	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย
<u>หมายเหตุ</u> ตราสารเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ออกในประเทศไทยและให้ชำระเงินในต่างประเทศ ต้องทำ สำเนาเก็บไว้ในประเทศไทย ส่วนการเสีย อากร ให้ปิดแสตมป์บริบูรณ์เฉพาะในฉบับ สำเนาดังกล่าวนั้น			

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องจัด ชำระแสตมป์
15. เช็คสำหรับผู้เดินทาง			
(ก) ออกในประเทศไทย ฉบับละ	3 บาท	ผู้ออกเช็ค	ผู้ออกเช็ค
(ค) ออกในต่างประเทศ แต่ให้ชำระ ในประเทศไทย ฉบับละ	3 บาท	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย	ผู้ทรงคนแรก ในประเทศไทย
16. ใบรับของ ซึ่งออกให้เนื่องใน กิจการรับขนส่งสินค้าโดยทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ คือ ตราสาร ซึ่งลงลายมือชื่อพนักงานหรือนายสิน ค้าของยานพาหนะรับขนส่ง ซึ่งออก รับของดังกล่าวไว้ในใบรับนั้นเมื่อได้ ออกบิลออฟเลดิง ฉบับละ	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ
หมายเหตุ ถ้าออกเป็นสำรับ ให้ปิดแสตมป์ตามอัตรา ทุกฉบับ			
17. คำประกัน			
(ก) สำหรับจำนวนกรณีที่มีได้จำกัด จำนวนเงินไว้	10 บาท	ผู้ค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกัน
(ข) สำหรับจำนวนเงินไม่เกิน 1,000 บาท	1 บาท	ผู้ค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกัน
(ค) สำหรับจำนวนเงินเกิน 1,000 บาทแต่ ไม่เกิน 10,000 บาท	5 บาท	ผู้ค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกัน
(ง) สำหรับจำนวนเงินเกิน 10,000 บาท ขึ้นไป	10 บาท	ผู้ค้ำประกัน	ผู้ค้ำประกัน

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องจัด ชำระแสตมป์
รับสินค้าอันอยู่ที่ทำสินค้า โดยที่เจ้าของ ลงลายมือชื่อหรือมีผู้อื่นลงลายมือชื่อแทน ในเมื่อขายหรือโอนทรัพย์สินอันปรากฏ ในตราสารนั้น	1 บาท	ผู้ออกคำสั่ง	ผู้ออกคำสั่ง
21. ตัวแทน			
(ก) มอบอำนาจเฉพาะการ	10 บาท	ตัวการ	ตัวการ
(ข) มอบอำนาจทั่วไป	30 บาท	ตัวการ	ตัวการ
<u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u> การตั้งตัวแทนในกรณีสหกรณ์ เป็นตัวการ			
22. คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ			
(ก) ในกรณีซึ่งพิพาทกันด้วยจำนวนเงิน หรือราคาทุกจำนวนเงิน 1,000 บาท หรือ เศษของ 1,000 บาท	1 บาท	อนุญาโตตุลาการ	อนุญาโตตุลาการ
(ข) ในกรณีซึ่งไม่กล่าวถึงจำนวนเงิน หรือราคา	10 บาท	อนุญาโตตุลาการ	อนุญาโตตุลาการ
23. คู่ฉบับหรือคู่ฉีกแห่งตราสาร คือตราสารซึ่งมีข้อความอย่างเดียวกัน กับต้นฉบับหรือต้นสัญญา และผู้กระทำ ตราสารได้ลงลายมือชื่อไว้อย่างเดียวกับ ต้นฉบับ		(1) ถ้าไม่มีบุคคลอีก ฝ่ายหนึ่งเป็นคู่สัญญา คนที่เสียอากรสำหรับ ต้นฉบับเป็นผู้เสีย (2) ถ้ามีบุคคลอีก ฝ่ายหนึ่งเป็นคู่สัญญา	

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
(ก) ถ้าค่านฉบับเสียอากรไม่เกิน 5 บาท	1 บาท	บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง นั้นต้องเป็นผู้เสีย อากร	
(ข) ถ้าเกิน 5 บาท	5 บาท		
<u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u> ถ้าฝ่ายที่ต้องเสียอากรเป็นสหกรณ์			
24. หนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทจำกัด ที่ส่งต่อนายทะเบียน	200 บาท	ผู้เริ่มก่อการ	ผู้เริ่มก่อการ
25. ข้อบังคับของบริษัทจำกัด ที่ส่งต่อ นายทะเบียน	200 บาท	กรรมการ	กรรมการ
26. ข้อบังคับใหม่ หรือสำเนาหนังสือ บริคณห์สนธิ หรือข้อบังคับของ บริษัทจำกัดซึ่งเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่ง ต่อนายทะเบียน	50 บาท	กรรมการ	กรรมการ
27. หนังสือสัญญาห้างหุ้นส่วน			
(ก) หนังสือสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	100 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน
(ข) หนังสือสัญญาที่แก้ไขสัญญาจัด ตั้งห้างหุ้นส่วน	50 บาท	ผู้เป็นหุ้นส่วน	ผู้เป็นหุ้นส่วน
28. ใบรับ เฉพาะตามที่ระบุต่อไปนี้			
(ก) ใบรับรางวัลสลากกินแบ่งของ รัฐบาล			

บัญชีอัตราอากรแสตมป์ (ต่อ)			
ลักษณะแห่งตราสาร	ค่าอากร แสตมป์	ผู้ที่ต้อง เสียอากร	ผู้ที่ต้องขีด ฆ่าแสตมป์
<p>(ข) ใบรับสำหรับการโอนหรือก่อตั้ง สิทธิใด ๆ เกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์ ใน เมื่อนิติกรรมที่เป็นเหตุให้ออกใบรับนั้น มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย</p> <p>(ค) ใบรับสำหรับการขาย ขายฝาก ให้ เช่าซื้อหรือโอนกรรมสิทธิ์ยานพาหนะ ซึ่ง มีการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยาน พาหนะนั้น ๆ ถ้าใบรับตาม (ก) (ข) หรือ</p> <p>(ค) มีจำนวนเงินตั้งแต่ 200 บาทขึ้นไป ทุก 200 บาท หรือเศษของ 200 บาท <u>ยกเว้นไม่ต้องเสียอากร</u></p> <p>ใบรับ สำหรับจำนวนเงินที่ผู้รับต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีธุรกิจเฉพาะ</p> <p>29. แบบพิมพ์ของรัฐบาล **</p> <p>30. เรื่องราวยื่นต่อรัฐบาล เทศบาล หรือ สุขาภิบาล **</p> <p>** ตราสาร 29 และ 30 ยกเลิกโดย พ.ร.ก. (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2529 มาตรา 29 ใช้ ตั้งแต่ 1 กุมภาพันธ์ 2529 เป็นต้นไป</p>	1 บาท	ผู้ออกใบรับ	ผู้ออกใบรับ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข

ตารางผนวกที่ 1 แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2535 - 2539 กลุ่มที่ 1

$$\hat{TT} = 0.0006458 + 0.009222 \text{ AGRI} + 0.02932 \text{ MANU} + 0.02893 \text{ BUSI}$$

ที่	จังหวัด	AGRI	MANU	BUSI	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	สุราษฎร์ธานี	0.378382772	0.239883287	0.165181251	0.015947317	44
2	ราชบุรี	0.145768504	0.465957381	0.200506577	0.021452603	3
3	นครสวรรค์	0.227326681	0.315402647	0.231394382	0.018684052	14
4	อุดรธานี	0.187749825	0.251704039	0.266088073	0.017455119	25
5	เชียงใหม่	0.182681319	0.299343676	0.252391625	0.018408933	18
6	นครศรีธรรมราช	0.289229215	0.277487210	0.207935928	0.017464583	24
7	ลำปาง	0.097678407	0.459095917	0.223990632	0.021487332	2
8	กาญจนบุรี	0.181057967	0.412140738	0.224832463	0.020903886	4
9	สุพรรณบุรี	0.222313356	0.357687298	0.249542298	0.020402624	8
10	ประจวบคีรีขันธ์	0.280546118	0.361024907	0.190712211	0.019335551	10
11	อุบลราชธานี	0.175915008	0.259654089	0.286056713	0.018156767	20
12	พิษณุโลก	0.221285185	0.267157193	0.222756594	0.016963889	30
13	จันทบุรี	0.271067730	0.270437871	0.253537053	0.018409652	17
14	ลพบุรี	0.183885432	0.299531731	0.261050403	0.018676050	15
15	เพชรบุรี	0.130578074	0.397391380	0.240120662	0.020448197	7
16	ตรัง	0.461441648	0.162392464	0.188980902	0.015129779	51
17	นราธิวาส	0.364864435	0.225354167	0.225686714	0.017147081	26
18	ลำพูน	0.135469840	0.604325219	0.129401009	0.023357489	1
19	ยะลา	0.296099679	0.239610467	0.203465914	0.016288079	38
20	ปราจีนบุรี	0.178358050	0.334578105	0.288675492	0.020451830	6
21	ชุมพร	0.422708622	0.173030727	0.191647504	0.015161642	50
22	บุรีรัมย์	0.231204213	0.237597083	0.274727986	0.017692192	22
23	เพชรบูรณ์	0.330897774	0.164221397	0.254950608	0.015888032	46
24	สุโขทัย	0.289901052	0.224244153	0.244088280	0.016955580	31
25	หนองคาย	0.230947410	0.281879204	0.253994648	0.018388360	19
26	สุรินทร์	0.234479584	0.185519046	0.285842927	0.016517025	35
27	ตราด	0.419224714	0.179389803	0.219139810	0.016111314	43
28	แพร่	0.183006103	0.202415299	0.276614699	0.016270762	40
29	ตาก	0.194593255	0.397153914	0.187342278	0.019504704	9
30	ปัตตานี	0.541449144	0.129068093	0.167682338	0.014274371	55

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2535 - 2539 กลุ่มที่ 1

ที่	จังหวัด	AGRI	MANU	BUSI	IT	ลำดับที่ IT
31	อุดรศิลป์	0.224845882	0.343711361	0.199595373	0.018571240	16
32	ชัยภูมิ	0.266952846	0.273660705	0.223430847	0.017595225	23
33	กำแพงเพชร	0.284463322	0.371350014	0.176551142	0.019264728	12
34	พิจิตร	0.286737632	0.211134333	0.253268214	0.016807603	34
35	ศรีสะเกษ	0.259450904	0.145032416	0.307748020	0.016193957	41
36	สกลนคร	0.227721288	0.219007744	0.271566157	0.017023562	29
37	สมุทรสงคราม	0.177209000	0.279176061	0.304263062	0.019267794	11
38	อ่างทอง	0.138685046	0.359908638	0.283805820	0.020687777	5
39	ระนอง	0.575507217	0.181654032	0.123831210	0.014861661	54
40	นครนายก	0.182687585	0.253793661	0.288098602	0.018106468	21
41	กระบี่	0.478556764	0.139707174	0.168659036	0.014034571	56
42	ร้อยเอ็ด	0.233523682	0.189612181	0.293637094	0.016853706	32
43	สิงห์บุรี	0.159783158	0.309288395	0.278171217	0.019235149	13
44	กาฬสินธุ์	0.251085772	0.189094426	0.270525819	0.016331873	36
45	มหาสารคาม	0.255759840	0.185372181	0.272199497	0.016314261	37
46	พะเยา	0.234772085	0.192758216	0.249718624	0.015686899	48
47	ชัยนาท	0.263593076	0.240511884	0.241530850	0.017115951	27
48	พังงา	0.597096129	0.110477566	0.129961682	0.013151214	57
49	นครพนม	0.291893903	0.176972763	0.262534717	0.016121616	42
50	เลย	0.313243271	0.184661807	0.222174389	0.015376319	49
51	พัทลุง	0.288345698	0.177277770	0.268758719	0.016277898	39
52	สระแก้ว	0.172627977	0.107161702	0.173273599	0.010392562	58
53	น่าน	0.234949295	0.188060940	0.261677669	0.015896784	45
54	มุกดาหาร	0.220432599	0.249370499	0.244487678	0.017063201	28
55	อุทัยธานี	0.289370959	0.200922204	0.229815194	0.015853972	47
56	ยโสธร	0.226194201	0.205212804	0.279200407	0.016825870	33
57	สตูล	0.502918812	0.161875649	0.171348961	0.014987037	53
58	แม่ฮ่องสอน	0.213658155	0.198150078	0.228192792	0.015027533	52
59	หนองบัวลำภู	0.178708555	0.134843611	0.090348170	0.008861238	60
60	อำนาจเจริญ	0.165012476	0.147640989	0.109832611	0.009673836	59

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2535-2539 กลุ่มที่ 2

$$\hat{TT} = -0.151 + 0.167 \text{ AGRI} + 0.195 \text{ MANU} + 0.311 \text{ SERV}$$

ที่	จังหวัด	AGRI	MANU	SERV	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	นครปฐม	0.120248564	0.560954607	0.153599982	0.026237253	8
2	อยุธยา	0.058049903	0.671288809	0.125758972	0.028706692	5
3	สมุทรสาคร	0.162050897	0.703694215	0.056054015	0.030715671	4
4	ฉะเชิงเทรา	0.14643859	0.613216245	0.108514886	0.026780542	7
5	นครราชสีมา	0.179364135	0.394098136	0.241355903	0.030864633	3
6	สระบุรี	0.052419483	0.728577122	0.10526225	0.032563152	2
7	ภูเก็ต	0.152985102	0.353716019	0.308933011	0.039601302	1
8	ขอนแก่น	0.11256957	0.416870639	0.252074772	0.027484147	6

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2535-2539 กลุ่มที่ 3

$$\hat{TT} = -0.386 + 0.267 \text{ AGRI} + 0.415 \text{ MANU} + 1.210 \text{ BUSI}$$

ที่	จังหวัด	AGRI	MANU	BUSI	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	กรุงเทพฯ	0.005905589	0.486352714	0.316542594	0.200429708	1
2	สมุทรปรา	0.073379177	0.755739276	0.100860336	0.069265046	3
3	ชลบุรี	0.042162429	0.716634155	0.107203047	0.05237623	5
4	ปทุมธานี	0.029338923	0.813964468	0.084135874	0.061433154	4
5	นนทบุรี	0.026716416	0.63035479	0.174385023	0.093736399	2
6	สงขลา	0.342280261	0.247162255	0.198334786	0.047946257	6
7	ระยอง	0.120718674	0.707420091	0.086233387	0.044153622	7
8	เชียงใหม่	0.120478956	0.360622323	0.194457719	0.031119985	8

ตารางผนวกที่ 2 แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2540 - 2542 กลุ่มที่ 1

$$\hat{TT} = 0.0367 - 0.0284 \text{ AGRI} - 0.03062 \text{ SERV}$$

ที่	จังหวัด	AGRI	SERV	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	กาญจนบุรี	0.15976267	0.189987163	0.026345333	2
2	พิจิตร	0.257691057	0.297634538	0.020268004	23
3	สุพรรณบุรี	0.262399814	0.162153081	0.024282718	5
4	ลพบุรี	0.191513419	0.245907796	0.023731322	7
5	อุบลราชธานี	0.181185081	0.315491534	0.021893993	14
6	ลำพูน	0.138508444	0.142304799	0.028408987	1
7	จันทบุรี	0.246875074	0.230623962	0.022627042	11
8	เพชรบุรี	0.143616583	0.263275357	0.024559798	4
9	ศรีสะเกษ	0.48920739	0.197731659	0.016751967	46
10	บุรีรัมย์	0.23288508	0.277769936	0.021580748	16
11	นราธิวาส	0.373150392	0.25476461	0.018301637	41
12	ยะลา	0.292477165	0.296542219	0.019313526	32
13	ชุมพร	0.454310603	0.218525582	0.017106326	45
14	เพชรบูรณ์	0.34154673	0.270679822	0.018711857	36
15	ร้อยเอ็ด	0.250055068	0.31869655	0.019839948	27
16	กำแพงเพชร	0.283273969	0.177430335	0.023222102	9
17	ชัยภูมิ	0.274530857	0.240788268	0.021530387	17
18	ปัตตานี	0.595060473	0.16013718	0.014896882	50
19	สุโขทัย	0.302870056	0.260367556	0.020126036	25
20	สุรินทร์	0.257394172	0.322042969	0.01952905	30
21	พิจิตร	0.368330444	0.250973694	0.018554601	38
22	แพร่	0.191600846	0.358347702	0.020285929	22
23	หนองคาย	0.196065723	0.24852825	0.023521798	8
24	ตาก	0.209896384	0.266776192	0.022570256	12
25	สกลนคร	0.224407647	0.320282031	0.020519787	19
26	อุดรดิษฐ์	0.246949843	0.236706945	0.022438658	13
27	มหาสารคาม	0.244418214	0.304025556	0.02044926	21
28	สมุทรสง	0.186780012	0.24146789	0.024001701	6
29	อ่างทอง	0.159157974	0.203727877	0.025941766	3
30	กระบี่	0.489818262	0.256337734	0.0149401	49

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2540 - 2542 กลุ่มที่ 1

ที่	จังหวัด	AGRI	SERV	IT	ลำดับที่ IT
31	กาฬสินธุ์	0.253531736	0.317485719	0.019778286	28
32	ตราด	0.447095494	0.184737736	0.018345818	40
33	ศรีสะเกษ	0.269332506	0.306758835	0.019658001	29
34	สิงห์บุรี	0.196382415	0.260090566	0.023158766	10
35	นครพนม	0.230407633	0.302948963	0.020880126	18
36	นครนายก	0.21133145	0.291418747	0.021774945	15
37	ชัยนาท	0.333331043	0.219737047	0.02050505	20
38	ระนอง	0.576015949	0.136046726	0.016175396	47
39	พังงา	0.640343612	0.149173033	0.013946563	51
40	เลย	0.27972861	0.338839589	0.018380439	39
41	พะเยา	0.239690741	0.369122061	0.018590265	37
42	สระแก้ว	0.321516036	0.238758545	0.020258158	24
43	พัทลุง	0.299547961	0.307339919	0.01878209	35
44	น่าน	0.243946763	0.348324705	0.019106209	33
45	มุกดาหาร	0.197708121	0.377503088	0.019525945	31
46	ยโสธร	0.228595805	0.332458791	0.020027991	26
47	อุทัยธานี	0.317592036	0.287943785	0.018863547	34
48	สตูล	0.588409195	0.153318672	0.015294561	48
49	หนองบัวลำภู	0.304040103	0.327103157	0.018049362	42
50	อำนาจเจริญ	0.31072782	0.321541334	0.018029734	43
51	แม่ฮ่องสอน	0.258344345	0.375803633	0.017855913	44

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2540 - 2542 กลุ่มที่ 2

$$\hat{TT} = 0.03311 + 0.05515 \text{ BUSI} - 0.06034 \text{ SERV}$$

ที่	จังหวัด	BUSI	SERV	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	สระบุรี	0.107693417	0.118412099	0.031904306	3
2	ขอนแก่น	0.207919667	0.25721523	0.029056403	8
3	สุราษฎร์ธานี	0.148553419	0.252404628	0.026072626	11
4	ประจวบ	0.185110184	0.190603248	0.031817827	5
5	ราชบุรี	0.189101074	0.190037942	0.032072035	2
6	นครสวรรค์	0.215590275	0.229576637	0.031147149	6
7	ปราจีนบุรี	0.275634874	0.16651158	0.038263955	1
8	อุดรธานี	0.246381353	0.311764273	0.027886075	10
9	ลำปาง	0.232334045	0.233615213	0.031826881	4
10	นครศรีธรรมราช	0.179674315	0.217303688	0.029906934	7
11	เชียงใหม่	0.269216214	0.3218037	0.028539639	9

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ) แสดงการคำนวณค่าความสามารถ ปี 2540 - 2542 กลุ่มที่ 3

$$\hat{TT} = 0.0503 - 0.283 \text{ AGRI} + 0.557 \text{ BUSI} - 0.152 \text{ SERV}$$

ที่	จังหวัด	AGRI	BUSI	SERV	\hat{TT}	ลำดับที่ \hat{TT}
1	กรุงเทพฯ	0.006505686	0.273558502	0.225007697	0.166629807	1
2	ชลบุรี	0.040182755	0.108921822	0.126268331	0.080404949	5
3	สมุทรปราการ	0.09861479	0.112807173	0.090735838	0.071433762	7
4	ระยอง	0.044493052	0.046584844	0.049640603	0.056110853	11
5	ปทุมธานี	0.02449919	0.078761684	0.093338855	0.073049481	6
6	นนทบุรี	0.024989852	0.197979837	0.232546902	0.118155512	2
7	อยุธยา	0.056016752	0.136438952	0.129113549	0.090818496	3
8	สงขลา	0.345418616	0.183842435	0.245801112	0.017584999	14
9	เชียงใหม่	0.134323528	0.17787889	0.344020774	0.059073825	9
10	สมุทรสาคร	0.154013061	0.066876281	0.062750905	0.034426255	13
11	นครปฐม	0.10634839	0.154935417	0.163020831	0.081723267	4
12	ฉะเชิงเทรา	0.155482106	0.141414215	0.121356225	0.066620136	8
13	นครราชสีมา	0.18831185	0.17920117	0.262816947	0.056874622	10
14	ภูเก็ต	0.124940718	0.16767088	0.422678804	0.044087279	12

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางแสงจันทร์ พิทักษ์กำพล
วัน เดือน ปี เกิด	14 สิงหาคม 2499
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2521
ประสบการณ์	พ.ศ. 2527 นักวิชาการสรรพากร 3 สำนักงานสรรพากรจังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2530 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ภาษี 4 กองภาษีหัก ณ ที่จ่ายและคืนภาษี กรมสรรพากร พ.ศ. 2532 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ภาษี 5 กองภาษีหัก ณ ที่จ่ายและคืนภาษี กรมสรรพากร พ.ศ. 2536 เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพากร 6 สำนักงานสรรพากรอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2539 เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพากร 6 สำนักงานสรรพากรอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2542 สรรพากรอำเภอ 7 สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย